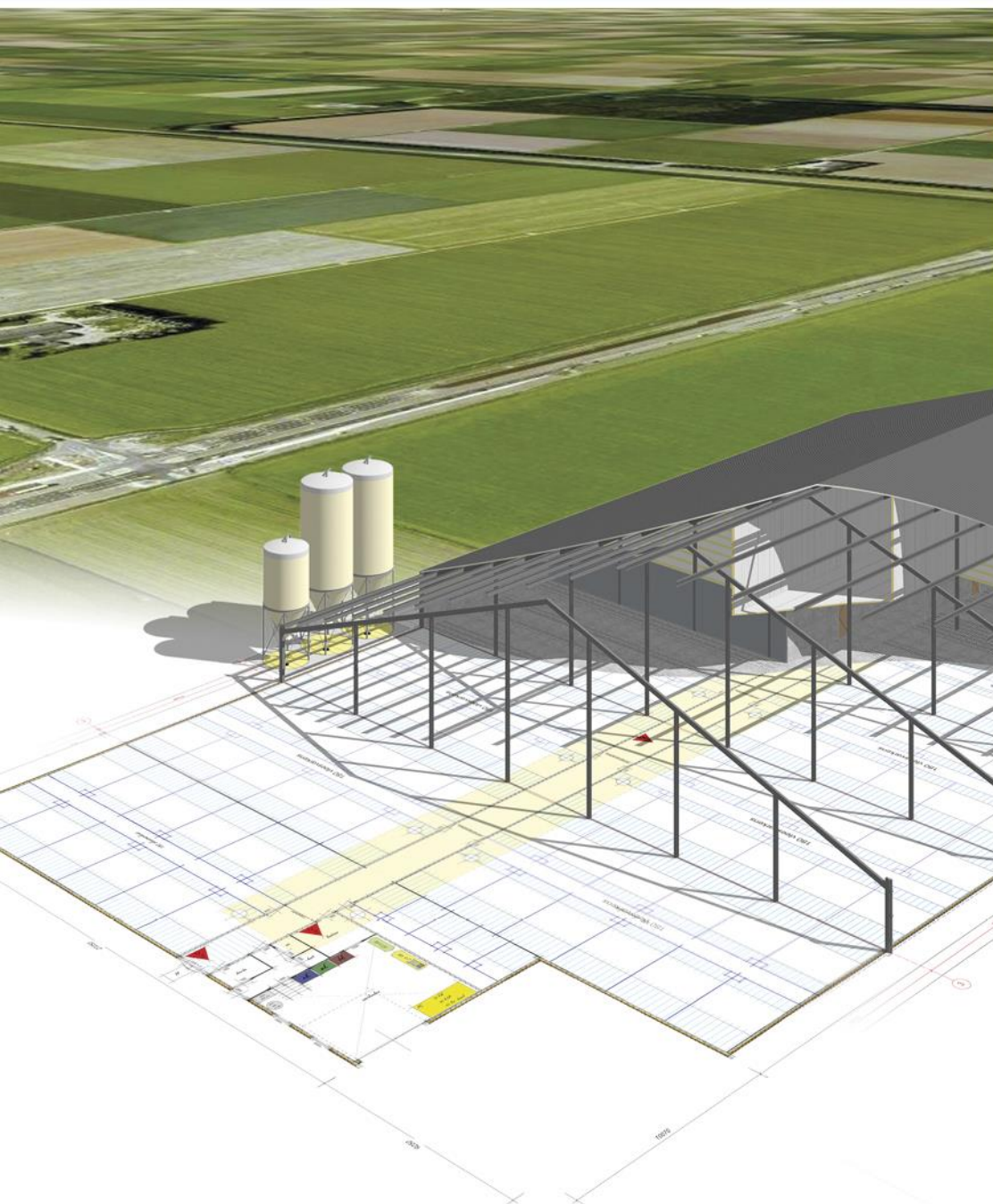


Notitie Reikwijdte
en Detailniveau
(NRD)

Wolderweg 5
Maasbommel





Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) Wolderweg 5 Maasbommel

Aanvrager
Varkenshouderij de Middenweg V.O.F.
Middenweg 1
6631 KB Horssen

Locatie
Wolderweg 5
6627 KH Maasbommel

Agra-Matic B.V.
W. Janssen
Postbus 396
6710 BJ Ede

Datum: 20 december 2017
Status: Definitief

INHOUD

Inhoud	4
1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Motivatie.....	1
1.3 Verandering	2
1.4 Plangebied	3
1.5 MER-procedure	4
1.5.1 Besluit milieueffectrapportage (MER)	4
1.5.2 M.e.r.-procedure	5
1.6 Wettelijk kader	5
1.7 Leeswijzer	6
2 Voorgenomen activiteit en locatie	7
2.1 Aard van het voorgenomen plan	7
2.2 omvang van het voorgenomen bedrijf	8
2.3 Bestemmingsplan	8
2.4 bedrijfslocatie	9
3 Beleid en besluiten	11
3.1 Internationaal beleid	11
3.2 Nationaal beleid	12
3.3 Provinciaal beleid.....	13
3.4 Gemeentelijk beleid	13
3.5 Doelstelling	13
4 Milieueffecten en beoordelingskader	14
4.1 Huidige situatie en autonome ontwikkeling	14
4.2 Effecten per thema	15
4.2.1 Bodem	15
4.2.2 Water	15
4.2.3 Ammoniak.....	15
4.2.4 Geur.....	16

4.2.5	Fijn stof	16
4.2.6	Geluid	16
4.2.7	Landschap en cultuurhistorie	17
4.2.8	Archeologie.....	17
4.2.9	Natuur	17
4.2.10	NNN-gebieden	17
4.2.11	Verkeer en vervoer	18
4.2.12	Dierwelzijn	18
4.2.13	Dier- en volksgezondheid	18
4.2.14	Externe veiligheid	19
5	Alternatieven	20
5.1	Overweging uitvoeringsalternatieven	20
5.2	Referentiesituatie	21
5.3	Voorkeursalternatief (VA)	21
5.4	Milieuvriendelijk alternatief (MA).....	21
5.5	Reserve alternatief (RA)	21
6	Tijdsplanning van de Procedure	23

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. heeft het voornemen haar varkenshouderij aan de Wolderweg 5 in Maasbommel uit te breiden. Om een indruk te krijgen van het huidige bedrijf wordt verwezen naar figuur 1, dit is een luchtfoto van de huidige locatie. In de huidige situatie is er een Omgevingsvergunning milieu voor het huisvesten van 20 pony's, 4.960 vleesvarkens en 3.772 gespeende biggen. Voor de beoogde uitbreiding wordt er een nieuwe varkensstal gerealiseerd achter de bestaande stal E. Daarnaast wordt stal D voorzien van een luchtwasser en wordt deze stal uitgebreid met een opslagruimte. Achter stal D wordt een vaste mest opslag aangelegd en achter stal D is ook de opstelplaats voor de mobiele mestscheider. In de voorgenomen situatie is het bedrijf geschikt voor het huisvesten van 12.436 vleesvarkens. Alle stallen worden in de voorgenomen situatie voorzien van een biologische luchtwasser (BWL 2009.12.V2).

Er worden meer vleesvarkens aangevraagd dan de drempelwaarde genoemd in het Besluit M.e.r. 1994, waardoor de m.e.r.-plicht van toepassing is. Voor de ontwikkeling van Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. moet een bestemmingsplan worden vastgesteld, daar het bouwvlak van vorm veranderd dient te worden. Voor de voorgenomen ontwikkelingen wordt daarom een gecombineerde Plan- en Project-m.e.r.-procedure doorlopen, zie paragraaf 1.5. Dat betekent dat voor het voorgenomen plan in het kader van de bestemmingsplanprocedure een MER zal worden opgesteld. In deze MER worden ook de milieueffecten van Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. beschreven.



Figuur 1: Satellietfoto van het bedrijf (bron: Google Maps)

1.2 MOTIVATIE

Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. streeft een toekomstgericht en levensvatbaar bedrijf na. Hiervoor moeten bedrijfseconomische keuzes gemaakt worden. De doelstelling is om een bedrijf te realiseren, waar zowel op maatschappelijk verantwoorde wijze als op bedrijfseconomisch rendabele wijze dieren gehouden worden, om te voorzien in een veilige productie van humane voeding.

Arbeid is een van de belangrijkste kostenfactoren in de agrarische sector. De toegevoegde waarde per volwaardige arbeidskracht (VAK) is dan ook van doorslaggevend belang bij het verwerven van een goede concurrentiepositie. Het aantal benodigde VAK's wordt gebaseerd op Nederlandse Grootte Eenheid (NGE). De specialisatie in het houden van vleesvarkens leidt tot een hogere toegevoegde waarde per VAK, zoals figuur 2 laat zien. Door te specialiseren, verbetert de ondernemer zijn concurrentiepositie in Nederland en Europa. Het verwezenlijken van zijn doelstelling is daardoor beter mogelijk.


Diercategorie	Toegevoegde waarde per VAK Referentie Situatie (RS)		Toegevoegde waarde per VAK Voorkeursalternatief (VA)	
	aantal dieren	NGE	aantal dieren	NGE
Vleesvarkens	4.960	347,85	12.436	543,45
Gespeende biggen	3.772	164,84		
Totaal NGE		512,69		543,45
Aantal arbeidskrachten		1		2
Aantal NGE / VAK		512,69		271,73

Figuur 2: Berekening benodigde VAK's op de locatie

Onderhavig plan van Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. resulteert in een bedrijfsomvang die initiatiefnemer in staat stelt om te groeien naar een varkenshouderij, waar efficiëntie, dierenwelzijn en milieu hoog op de agenda staan.

1.3 VERANDERING

Om een duidelijk beeld te schetsen van de voorgenomen veranderingen en welke effecten dit heeft in de geur, ammoniak- en fijn stofemissies is de volgende figuur opgenomen. In figuur 3 is de emissie van vergunde- en de voorkeursituatie per stal, per diercategorie en per stalsysteem opgesplitst. Met dit overzicht wordt de uitbreiding in dieraantallen heel visueel en valt de forse daling in geur- en fijnstofemissie op.

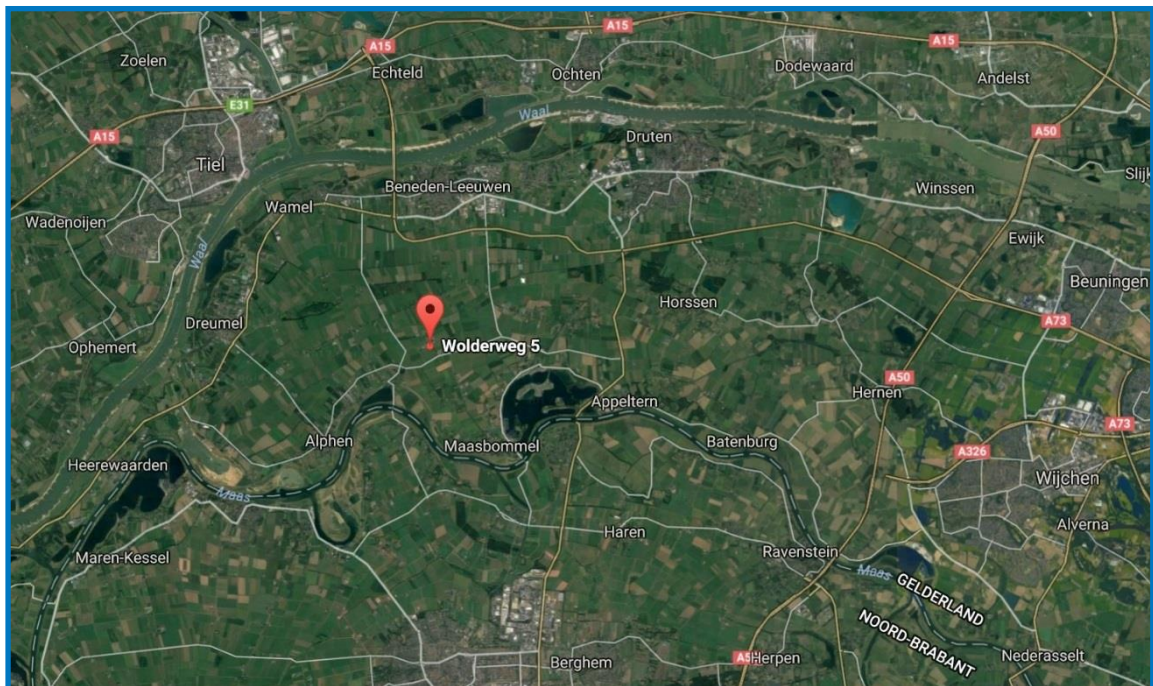
Diertabel										
Datum :		11-12-2017								
Naam aanvrager		Varkenshouderij de Middenweg V.O.F.								
Adres		Middenweg 1								
Postcode en plaats		Horsssen								
Adres bedrijf		Wolderweg								
Postcode en plaats		Maasbommel								
 ADVIES MILIEU BOUW Tel. : 0318-675400 Fax : 0318-675409 E-mail : info@agra-matic.nl Adviseur : Wim Janssen Specialist : Lisette Roukens										
REFERENTIE SITUATIE (RS) vergund 25 februari 2013 (2 augustus 2014)				Ammoniakemissie			Geuremissie		Fijn stofemissie	
Diercategorie	Stal	RAV code	BWL/GL-nummer	Aantal dieren	Kg NH ₃ p.pl.p.j.	kg NH3 totaal	Geuremissie-factor/dier	Geuremissie-totaal in OU/s	Fijnstof in gr/dier/jr	Fijnstof totaal in gr/jr
Gespeende biggen	D	D 1.1.3	BWL 2006.07.V2	972	0,15	145,80	5,4	5248,80	56	54.432
Vleesvarkens	D	D 3.2.7.1.1a	BWL 2004.03.V2	2100	1	2100,00	17,9	37590,00	153	321.300
Gespeende biggen	E	D 1.1.15.4b	BWL 2009.12.V2	2800	0,1	280,00	1,2	3360,00	15	42.000
Vleesvarkens	E	D 3.2.15.4b	BWL 2009.12.V2	2860	0,45	1287,00	3,5	10010,00	31	88.660
Pony's > 3 jaar		K 3.100	n.v.t.	20	3,1	62,00	0	0,00	0	0
-		-	-		0	0,00	0	0,00	0	0
TOTAAL						3874,80		56208,80		506.392
VOORKEURSALETERNATIEF (VA)										
Diercategorie	Stal	RAV code	BWL/GL-nummer	Aantal dieren	Kg NH ₃ p.pl.p.j.	kg NH3 totaal	Geuremissie-factor/dier	Geuremissie-totaal in OU/s	Fijnstof in gr/dier/jr	Fijnstof totaal in gr/jr
Vleesvarkens	D	D 3.2.15.4b	BWL 2009.12.V2	2244	0,45	1009,80	3,5	7854,00	31	69.564
Vleesvarkens	E	D 3.2.15.4b	BWL 2009.12.V2	5200	0,45	2340,00	3,5	18200,00	31	161.200
Vleesvarkens	F	D 3.2.15.4b	BWL 2009.12.V2	4992	0,45	2246,40	3,5	17472,00	31	154.752
-		-	-		0	0,00	0	0,00	0	0
TOTAAL						5596,20		43526,00		385.516

Figuur 3: diertabel met referentie- en voorkeurssituatie

1.4 PLANGEBIED

Het plangebied betreft de locatie Wolderweg 5 in Maasbommel en staat kadastraal bekend als gemeente Appelteren, sectie L, nummer 0029 en 0030. Maasbommel is een plaats met stadsrechten in de gemeente West Maas en Waal en kreeg stadsrechten op 15 augustus 1312 en werd een Hanzestad. Tot 1984 hoorde Maasbommel tot de vroegere gemeente Appelteren.

Maasbommel ligt aan een voormalige meander van de Maas. In de jaren '30 van de 20e eeuw zijn veel Maasbochten afgesneden en werd een nieuwe Maasbedding gegraven. De provinciegrens met Noord-Brabant werd zodanig gecorrigeerd dat deze de nieuwe bedding ging volgen. Van 1952 tot 1960 vond een ruilverkaveling plaats waardoor het gebied ten noorden van Maasbommel beter ontsloten werd, doch tevens kaler en grootschaliger. De kern Maasbommel ligt ten zuidoosten op een afstand van circa 2.600 meter van Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. Op de satellietfoto in figuur 4 is de ligging van het bedrijf weergegeven.



Figuur 4: Satellietfoto ligging bedrijf (bron: Google Maps)

1.5 MER-PROCEDURE

1.5.1 Besluit milieueffectrapportage (MER)

Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) is een algemene maatregel van bestuur (AMvB), hierin wordt beschreven welke activiteiten m.e.r.-plichtig zijn. Het Besluit m.e.r. is essentieel om te kunnen bepalen of bij de voorbereiding van een plan of een besluit een m.e.r.- (beoordelings)procedure moet worden doorlopen. Dat de m.e.r.-plicht voor een belangrijk deel is geregeld in het Besluit m.e.r. volgt uit art. 7.2 Wm. De wet en het Besluit mer maken onderscheid tussen:

- ▶ een Plan-m.e.r. voor kaderstellende plannen
Het doel van een Plan-m.e.r. is om al in de planfase het milieubelang en landschappelijke belangen volwaardig af te wegen ten behoeve van de ruimtelijke besluitvorming. Dit gebeurt bij strategische keuzen over bijvoorbeeld locaties voor woningbouw, locaties voor bedrijventerreinen en in te zetten technieken. De Wet milieubeheer (Wm) kent voorts de verplichting een Plan-m.e.r. op te stellen voor plannen die een kader bieden voor activiteiten waarvoor vanwege mogelijk significant negatieve effecten een passende beoordeling moet plaatsvinden op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.
- ▶ een Project-m.e.r. voor besluiten.
Het doel van m.e.r. is om het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over plannen en projecten. Met het MER wordt de verwachte milieubelasting berekend en toegelicht. In het MER worden ook de maatregelen die worden getroffen om milieubelasting te beperken beschreven.
- ▶ Een m.e.r.-beoordelingsplicht
Activiteiten op kleinere schaal, die vallen onder onderdeel D in bijlage 1 van het m.e.r.-Besluit, zijn m.e.r.-beoordelingsplichtig indien een drempelwaarde wordt overschreden. Dit wil zeggen dat na de verplichte aanmelding van de activiteit door de initiatiefnemer onder

vermelding van de te verwachten nadelige gevolgen voor het milieu, het bevoegd gezag conform de voorgeschreven procedure beoordeelt of een MER gemaakt moet worden.

- ▶ Een Vormvrije-m.e.r.-beoordelingsplicht
Daarnaast bestaat er sinds de wijziging van het Besluit m.e.r. op 1 april 2011 voor de activiteiten waarbij de drempelwaarde voor de m.e.r.-beoordelingsplicht niet wordt gehaald, een zogenaamde vergewisplicht. Het is de plicht van het bevoegd gezag om te beoordelen of de activiteit zodanige gevolgen heeft dat er op grond van de Europese richtlijnen toch een m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd.

Voor Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. geldt een rechtstreekse Project-m.e.r.-plicht, daar de grenswaarde van Bijlage 1 onderdeel C kolom 14 van het Besluit m.e.r. wordt overschreden. Daarnaast is tevens de Plan-m.e.r. plicht van toepassing op onderhavig voornemen, daar sprake is van een ruimtelijke procedure voor het vervormen van het bouw- en bestemmingsvlak. Conform artikel 14.4 b Wet milieubeheer wordt ingeval, terzake van een activiteit tegelijkertijd een besluit en een plan worden voorbereid en dat plan uitsluitend wordt voorbereid met het oog op de inpassing van die activiteit in dat plan, ter voorbereiding van dat besluit en dat plan één milieueffectrapport gemaakt.

1.5.2 M.e.r.-procedure

Er is een uitgebreide m.e.r.-procedure en een beperkte m.e.r.-procedure. Bij de beperkte m.e.r.-procedure vervallen een aantal eisen uit de uitgebreide procedure. Bij een groot deel van de m.e.r.-plichtige gevallen is de uitgebreide procedure aan de orde: bij alle plannen en bij complexe besluiten. De beperkte procedure geldt alleen voor besluiten in kolom 4 als afdeling 3.4 Awb en één of meer artikelen van afdeling 13.2 Wm van toepassing zijn (art 7.24, lid 1 Wm). Uitzonderingen hierop, en waar toch de uitgebreide procedure geldt, zijn besluiten waar wel afdeling 3.4 Awb en een of meer artikelen van afdeling 13.2 Wm van toepassing zijn maar:

- ▶ waarvoor op grond van art. 19f lid 1 Natuurbeschermingswet 1998 een passende beoordeling gemaakt moet worden
- ▶ die tevens een omgevingsvergunning tot het afwijken van het bestemmingsplan / beheersverordening inhouden op basis van art. 2.12 lid 1 onder a onder 3 Wabo (het oude projectbesluit)
- ▶ waarbij voor de inpassing van die activiteit (met het besluit) ook tegelijkertijd een plan wordt voorbereid en dat plan uitsluitend wordt voorbereid met het oog op de inpassing van die activiteit (en er dus één milieueffectrapportage moet worden gemaakt (art. 14.4b Wm)).

Het belangrijkste besluit dat mogelijk via de beperkte m.e.r.-procedure genomen kan worden is de omgevingsvergunning op basis van art. 2.1 lid 1 onder e Wabo (het oprichten, veranderen of in werking hebben van een inrichting of een mijnbouwwerk). Op basis van het voorgaande moet worden geconstateerd dat voor de voorgenomen plannen van de Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. een uitgebreide m.e.r.-procedure van toepassing is

1.6 WETTELIJK KADER

Om een varkenshouderij in de voorgestelde omvang te kunnen ontwikkelen in het buitengebied van Maasbommel zijn vergunningen nodig. Sinds de invoering van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht (Wabo) op 1 oktober 2010, kunnen alle vergunningen gelijktijdig met een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Hier vallen bijvoorbeeld de onderdelen milieu, bouwen en handelen in strijd met regel ruimtelijke ordening.

1.7 LEESWIJZER

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau is opgesteld als voorbereiding op het MER. De NRD markeert de officiële start van de project m.e.r.-procedure en verschaft informatie over het voornemen 'uitbreiding Varkenshouderij de Middenweg V.O.F'. Daarnaast vormt de NRD de basis voor de inhoud van het op te stellen gecombineerde PlanProject-m.e.r.

In deze notitie wordt tevens beknopt beschreven:

- ▶ het waarom van de voorgenomen activiteit, de locatie en wat met de activiteit wordt beoogd (hoofdstuk 2);
- ▶ een overzicht van het beleidskader (hoofdstuk 3);
- ▶ een eerste aanzet tot de gebiedsanalyse, een globale aanduiding van de te verwachten milieugevolgen (hoofdstuk 4);
- ▶ een overzicht en toelichting van de alternatieven die in de m.e.r.-procedure zullen worden onderzocht (hoofdstuk 5);
- ▶ De tijdsplanning van de procedure (hoofdstuk 6)

2.2 OMVANG VAN HET VOORGENOMEN BEDRIJF

Om het bedrijf tot de gewenste omvang te krijgen, moeten de volgende stappen worden doorlopen:

- ▶ De sloop van twee gedateerde gebouwen (gebouw B en C);
- ▶ De realisatie van een nieuwe vleesvarkensstal (gebouw F) geschikt voor het huisvesten van 4.992 vleesvarkens;
- ▶ Stal D voorzien van een luchtwasser en opslagruimte;
- ▶ Achter stal D moet de vaste mestopslag en een opstelplaats voor de mobiele mestscheider worden aangelegd;
- ▶ Toepassing van de meest milieuvriendelijkste luchtwasser op alle stallen.

De totale omvang van het aangaande plan (bedrijfsgebouwen en woonhuis) beslaat ongeveer 15.073,1 m², zie hiervoor de tabel met de bebouwingsoppervlakte in figuur 6. Hiervan is 14.970,6 m² varkensstal en is direct toe te schrijven aan de (bestemming) intensieve veehouderij. Het woonhuis behoort tot de algemene agrarische functie. Gebouw B en C worden gesloopt en zijn niet meegerekend in de totale omvang van het bedrijf. Een sleufsilos van (200 m²) en een mestbassin (1.355 m²) maken ook onderdeel uit van de inrichting, maar zijn niet in de berekening van het bebouwingsoppervlakte per gebouw meegerekend.

Gebouw	Oppervlakte m ²	Functie / bestemming
Woonhuis	102,5	woning
Gebouw A	331,1	bestaand
Gebouw B	-176,4	te slopen
Gebouw C	-145,6	te slopen
Gebouw D	3.078,8	bestaand
Gebouw E	5.522,9	bestaand
Gebouw F	6.037,8	nieuw
TOTAAL	15.073,1	

Figuur 6: Bebouwingsoppervlakte per gebouw in de voorgenomen situatie

2.3 BESTEMMINGSPLAN

Het bouwvlak op de Wolderweg 5 heeft conform het vigerende bestemmingsplan "Buitengebied, Wolderweg 5 Maasbommel" de enkelbestemming 'Agrarisch – Komgebied', zie figuur 7 voor een uitsnede van het huidige bestemmingsplan. De betreffende gronden zijn onder andere bestemd voor agrarische doeleinden en grondgebonden en niet-grondgebonden agrarische bedrijven met bijbehorende erven. De oppervlakte van het bouwvlak is 2,0 hectare. Om de gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken, is een vormverandering van het bouwvlak noodzakelijk. De oppervlakte van het bouwvlak wijzigt niet. Voor de plannen is reeds een principeverzoek ingediend bij de gemeente West Maas en Waal. Op 30 mei 2017 heeft het College van Burgemeester en Wethouders besloten om in principe medewerking te verlenen aan het verzoek tot vormverandering van het agrarisch bouwvlak.



Figuur 7: Uitsnede vigerend bestemmingsplan Buitengebied gemeente West Maas en Waal

2.4 BEDRIJFSLOCATIE

Het plangebied is gelegen aan de Wolderweg 5 in Maasbommel, ten noordwesten van de kern, in een landelijke omgeving. Het betreffende perceel staat kadastraal bekend als gemeente Appeltern, sectie L, nummer 0029 en 0030. Op de topografische kaart in figuur 8 is de ligging van het plangebied (rood omcirkeld) weergegeven.



Figuur 8: Ligging bedrijf te Maasbommel  betreft de bedrijfslocatie (bron: Google Maps)

Op de locatie is een agrarisch bedrijf gevestigd in de vorm van een varkenshouderij (intensieve veehouderij). Conform de huidige omgevingsvergunning (d.d. 2 augustus 2014) mogen er 3.772 gespeende biggen, 4.960 vleesvarkens en 20 pony's worden gehouden, met een ammoniakemissie van 3.874,8 kg NH₃/jaar en een geuremissie van 56.208,80 OUE/s. De bedrijfslocatie ligt in een vrij open landschap, met diverse agrarische bedrijven. In de omgeving zijn nagenoeg geen burgerwoningen gelegen. De dichtstbijzijnde burgerwoning betreft het naastgelegen perceel, Wolderweg 3, op circa 30 meter vanaf de grens van de inrichting.

Momenteel is er sprake van een bouwvlak met een oppervlakte van 2,0 hectare. Binnen het huidige agrarische bouwperceel zijn, naast de bedrijfswoning met bijgebouwen en paardenstal, twee varkensstallen en mest- en voeropslagen aanwezig. In de huidige situatie worden de gespeende biggen en vleesvarken gehuisvest in de stal achter de bedrijfswoning (stal D en E) met afmetingen van circa 34 x 83 meter, voorzien van een brijvoerkeuken en hygiënesluis.

Ten noorden van deze stal bevindt zich stal E, waarin in de huidige situatie vleesvarkens en biggen worden gehouden. Stal E heeft een oppervlakte van circa 53 x 106 meter. Deze stal is voorzien van gecombineerde luchtwassystemen, bestaande uit een watergordijn met daarachter een biologische wasser.

De bedrijfsgebouwen zijn gesitueerd achter de woning. De ruimte direct rond de woning is in gebruik als tuin. Rondom de bedrijfsgebouwen is erfverharding aanwezig. Het perceel wordt ontsloten aan de (noord)oostzijde. Aan deze zijde ligt één oprit, die de bestaande stallen en bedrijfswoning ontsluit op de Wolderweg. Met name rondom de woning, de voer- en mestopslagen en langs de kavelgrenzen is erfbeplanting aanwezig.

De werkzaamheden op het bedrijf bestaan uit het voederen en (veterinair) verzorgen van de dieren, het reinigen van de stallen en het bijhouden van de administratie. De veterinaire verzorging wordt uitgevoerd door de ondernemer zelf, onder aansturing van de dierenarts binnen de hiervoor geldende wettelijke kaders.

3 BELEID EN BESLUITEN

Ten aanzien van internationaal, nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid is onder andere de volgende wet- en regelgeving van belang. De gevolgen hiervan voor de voorgenomen activiteit komen in de navolgende hoofdstukken aan de orde.

3.1 INTERNATIONAAL BELEID

IPPC-richtlijn/RIE

Voluit: Richtlijn 96/61/EG van de Raad van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (IPPC). De IPPC-richtlijn maakt deel uit van de Richtlijn Industriële Emissies (2010/75/EU, RIE, of Industrial Emissions Directive, IED). De Richtlijn Industriële Emissies (RIE) (2010/75/EU) is sinds 1 januari 2013 verwerkt in de Nederlandse Wet- en regelgeving.

Doel: De IPPC-richtlijn/RIE heeft de geïntegreerde preventie en beperking van verontreiniging door de in bijlage I van de richtlijn genoemde activiteiten ten doel. Zij bevat maatregelen ter voorkoming en, wanneer dat niet mogelijk is, beperking van emissies door de bedoelde activiteiten in lucht, water en bodem, met inbegrip van maatregelen voor afvalstoffen, om een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken.

M.e.r.-richtlijn

Voluit: Richtlijn in werking vanaf 1994 betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten.

Doel: Deze richtlijn heeft ten doel het ontstaan van vervuiling of hinder van meet af aan inzichtelijk te maken. Vervolgens moet worden gekeken hoe het negatieve effect op het milieu en de omgeving, zoveel mogelijk beperkt kunnen worden en of aan alle grenswaarden kan worden voldaan.

Habitatrichtlijn

Voluit: Richtlijn 92/43/EG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

Doel: Deze richtlijn heeft ten doel bij te dragen tot het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de Lid-Staten waarop het Verdrag van toepassing is.

Vogelrichtlijn

Voluit: Deze richtlijn heeft ten doel bij te dragen tot het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de Lid-Staten waarop het Verdrag van toepassing is.

Doel: Deze richtlijn heeft ten doel de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lid-Staten waarop het Verdrag van toepassing is. De vogels moeten worden beschermd en daarnaast moeten de landen maatregelen nemen om voor deze vogels een 'voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen'

Nitraatrichtlijn

Voluit: Richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen.

Doel: Deze richtlijn heeft tot doel de waterverontreiniging die wordt veroorzaakt door nitraten uit agrarische bronnen te verminderen, en verdere verontreiniging van dien aard te voorkomen.

Kaderrichtlijn water

Voluit: Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid.

Doel: Deze richtlijn heeft tot doel de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater in Europa te waarborgen.

3.2 NATIONAAL BELEID

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Voluit: Wet, van 6 november 2008 en op 1 oktober 2010 in werking getreden, houdende regels inzake een vergunningstelsel met betrekking tot activiteiten die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving en inzake handhaving van regelingen op het gebied van de fysieke leefomgeving.

Doel: Deze wet is bedoeld om één geïntegreerde en samenhangende vergunningprocedure voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu te creëren (de *Omgevingsvergunning*).

Wet milieubeheer

Voluit: Wet van 13 juni 1979, houdende regels met betrekking tot een aantal algemene onderwerpen op het gebied van de milieuhygiëne. Per 1 oktober 2010 is de milieuvergunning (vergunning Wm) veranderd in de omgevingsvergunning (vergunning Wabo).

Doel: Deze wet is bedoeld om milieubelasting door bedrijven en instellingen te voorkomen of te beperken.

Wet natuurbescherming

Voluit: De ingangsdatum van deze Wet is 1 januari 2017. Deze Wet is het kader voor het behoud van de biologische diversiteit en een duurzaam gebruik van de bestanddelen daarvan en ter uitvoering van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG 1992, L 206), richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PbEU 2010, L 20) en diverse verdragen inzake de biologische diversiteit en de bescherming van bedreigde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving.

Doel: Deze wet heeft ten doel het geven van wettelijke bescherming aan terreinen en wateren met bijzondere natuur- en landschapswaarden.

Wet ammoniak en veehouderij (Wav)

Voluit: Wet van 31 januari 2002 en in 2007 aangepast, houdende regels inzake ammoniakemissie uit tot veehouderijen behorende dierenverblijven

Doel: Deze wet heeft ten doel om zeer kwetsbare natuur extra te beschermen tegen ammoniak uit veehouderijen.

Besluit emissiearme huisvesting (Beh)

Voluit: Besluit van 25 juni 2015 houdende regels ter beperking van de ammoniakemissie uit huisvestingssystemen van veehouderijen. Dit besluit is per 1 augustus 2015 in werking getreden.

Doel: Deze wet heeft ten doel de emissie van ammoniak en fijn stof uit huisvestingssystemen van veehouderijen te beperken door voor bepaalde diercategorieën een maximale ammoniakemissiewaarde en PM10 vast te stellen.

Wet geurhinder en veehouderij

Voluit: Wet van 5 oktober 2006, houdende regels inzake geurhinder vanwege tot veehouderijen behorende dierenverblijven. Deze wet is per 1 januari 2007 in werking getreden.

Doel: Het stellen van regels met betrekking tot beslissingen inzake vergunningen krachtens de Wet milieubeheer voor veehouderijen, voor zover het betreft geurhinder vanwege tot die veehouderijen behorende dierenverblijven.

3.3 PROVINCIAAL BELEID

- ▶ Provinciaal Omgevingsplan provincie Gelderland
- ▶ Omgevingsvisie provincie Gelderland
- ▶ Omgevingsverordening provincie Gelderland
- ▶ Provinciale milieuverordeningen.

3.4 GEMEENTELIJK BELEID

- ▶ Bestemmingsplan Buitengebied gemeente West Maas en Waal
- ▶ Bestemmingsplan Buitengebied Wolderweg 5 Maasbommel
- ▶ Geurverordening 2010

3.5 DOELSTELLING

De doelstelling van de initiatiefnemer, Varkenshouderij de Middenweg V.O.F., is (ruimte te creëren voor) de ontwikkeling van het bedrijf in modernere vorm voort te zetten. Efficiëntie en grootschaligheid zijn hier een middel en doelstelling. Naast efficiëntie is onderhavig plan tevens gebaseerd op een zoektocht naar een zo duurzaam en kwalitatief hoogstaand mogelijk bedrijf. Het doel van de bedrijfsopzet is ook te voldoen aan de laatste eisen op het gebied van dierenwelzijn, emissies en energieverbruik.

4 MILIEUEFFECTEN EN BEOORDELINGSKADER

In dit hoofdstuk wordt een globale beschrijving van de in het MER nader te onderzoeken milieuaspecten gegeven. Per aspect wordt een aanzet gegeven tot beschrijving van de uit te voeren detaillering van het onderzoek naar milieueffecten. Let wel dat deze NRD een aanzet is tot analyse en de effecten niet (berekend) kaart zal brengen. Dit alles zal in het uiteindelijke gecombineerde Plan-Project-m.e.r. (vanaf nu MER) worden onderzocht en gerapporteerd. Het beoordelingskader is gericht op de volgende kernvragen:

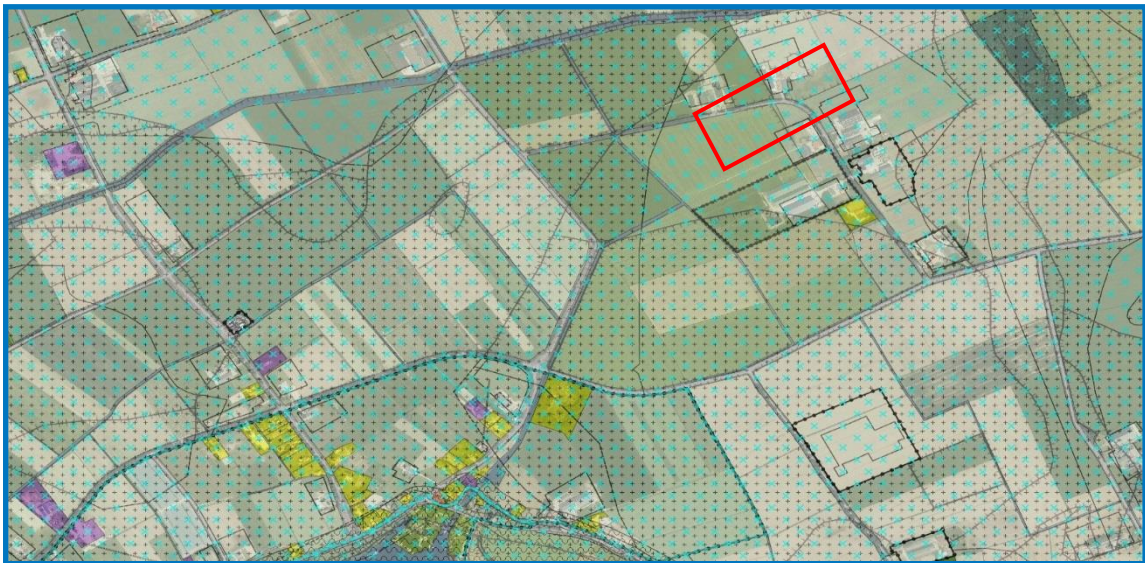
- ▶ *Is het initiatief milieukundig inpasbaar?*
- ▶ *Zijn de effecten op bijvoorbeeld de lucht, bodem, water en omgeving acceptabel en van een zodanige aard dat er geen significante invloed op het milieu plaats heeft?*

Deze kernvragen zullen moeten worden beantwoord om te komen tot een onderbouwde beslissing met betrekking tot uitbreiding van Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. Het Project-m.e.r. geeft een gedetailleerd inzicht in de effecten van de ontwikkeling van het varkensbedrijf op de betreffende locatie en haar omgeving, zoals bijvoorbeeld de invloed van het bedrijf op de woningen in de omgeving.

4.1 HUIDIGE SITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELING

Op dit moment bestaat het plangebied voornamelijk uit agrarisch gebied. Ook staan er enkele burgerwoningen in de omgeving van het plangebied, zie de geel gearceerde percelen in figuur 9. De paars gearceerde percelen, zijn de percelen met een bedrijfsbestemming. De percelen die zwart omrand zijn, zijn de percelen met een agrarische bestemming. Het landschap is gevormd en wordt gekarakteriseerd door de grote rivieren met daarbij behorende uiterwaarden, oeverwallen, komgronden en rivierduinen. Het buitengebied van West Maas en Waal is rijk aan eendenkooien, grienden, boomgaarden en een uitgestrekt open weide(vogel)gebied. Het gebied is waterrijk. De beleving van het water wordt zichtbaar gemaakt door dijken, wielen, weteringen, sluizen en gemalen.

Autonome ontwikkeling betreft de ontwikkeling die door bijvoorbeeld verandering van regelgeving zal ontstaan. De autonome ontwikkeling staat los van de beoogde plannen aan de Wolderweg 5 te Maasbommel. Vooralsnog zijn er nog geen andere grootschalige ontwikkelingen bij de initiatiefnemer bekend.



Figuur 9: Omliggende woningen en bedrijven: betreft de bedrijfslocatie (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

4.2 EFFECTEN PER THEMA

Thematisch worden hier kort de te onderzoeken effecten beschreven van de voorgenomen ontwikkeling van Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. Sommige effecten zullen niet of minder relevant blijken voor het MER, maar worden hieronder wel beschreven om ze in beeld te brengen. Naar aanleiding van de beschrijving van de effecten kan verantwoord worden waar het uiteindelijke MER zich op dient te focussen. Uiteraard zullen de uitvoeringsalternatieven ook een onderdeel van toetsing zijn. Het volgende hoofdstuk zal een toelichting geven op de voorgenomen alternatieven.

4.2.1 Bodem

Binnen een veehouderij vinden activiteiten plaats die in beperkte mate een risico vormen voor de bodemkwaliteit. Het betreft bijvoorbeeld de opslag van mest, de opslag van motor-/afgewerkte olie en het reinigen en ontsmetten van de stallen. In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn voorzorgsmaatregelen voorgeschreven om bodemverontreiniging te voorkomen. Het initiatief vormt geen bijzonder risico voor de bodemkwaliteit. In het MER worden de bodembedreigende activiteiten op de bedrijfslocatie beschreven. Er wordt kwalitatief beschreven wat de verschillen tussen de referentiesituatie en het voornemen zijn. Ook wordt ingegaan op de scheiding en afvoer van mest met de invloed daarvan op de bodem- en grondwaterkwaliteit. Deze milieutechnische aspecten worden in het MER onderzocht en getoetst aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB).

In de NRB is een lijst opgenomen met activiteiten die als bodembedreigend worden beschouwd. In de omgevingsvergunning aanvraag voor het bedrijf worden gedragsregels en voorzieningen met het oog op de bescherming van de bodem voorgeschreven. Op grond van artikel 8 van de Woningwet bevat de bouwverordening voorschriften omtrent het tegengaan van bouwen op verontreinigde bodem. Deze voorschriften hebben uitsluitend betrekking op bouwwerken waarin voortdurend of nagenoeg voortdurend mensen aanwezig zullen zijn. Voor de gewenste situatie is dit echter niet het geval. Het uitvoeren van een bodemonderzoek is voor de oprichting van dergelijke bouwwerken dus niet noodzakelijk geacht. Bovendien worden de nieuwe stallen gebouwd op grond die momenteel in gebruik is als landbouwgrond (grasland). Voor wat betreft de constructieve functie van de bodem zal voor aanvang van de bouwwerkzaamheden worden onderzocht of de bodem voldoende draagkracht heeft om de plannen te kunnen realiseren.

4.2.2 Water

De invloed op de grondwaterstand zal beperkt zijn, tenzij er bijvoorbeeld door de bebouwing hemelwater wordt afgevangen. Hierdoor komt er minder hemelwater in de grond terecht dan normaal. Er kunnen in dat geval mitigerende maatregelen worden genomen, zoals het bewust laten infiltreren van regenwater op een andere locatie. Voor Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. wordt gebruik gemaakt van waterberging. Hier kan niet-verontreinigd hemelwater worden opgevangen, waardoor het geleidelijk de bodem in kan gaan.

4.2.3 Ammoniak

De ammoniakemissie uit de stallen wordt bepaald op basis van de emissiefactoren van de houderijsystemen (Regeling ammoniak en veehouderij) en het aantal dieren dat in de stallen wordt gehouden. Het voornemen is om alle stallen te voorzien van de meest milieuvriendelijke luchtwasser van dit moment, welke voldoet aan de eisen van BWL 2009.12.V2.

Bij nieuwbouw van een stal moet in ieder geval worden voldaan aan de maximale emissiewaarde volgens het Besluit emissiearme Huisvesting (Beh). De nieuwe stal wordt voorzien van een luchtwasser met een reductie van 85% ammoniak. Met het toepassen van deze luchtwasser wordt voldaan aan het Beh.

Voor het bedrijf van Varkenshouderij de Middenweg V.O.F is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming 6 april 2016 voor een emissie van 5.727,6 kg NH₃ verleend. Deze vergunning komt niet overeen met de voorgenomen situatie waarvoor de MER wordt doorlopen, hierdoor is geen passende beoordeling meer nodig. Overeenkomstig met de voorgenomen situatie is een nieuwe aanvraag om een vergunning Wet natuurbescherming ingediend op 1 december 2017.

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) toetst een bedrijf aan de 250 m zone rondom een kwetsbaar gebied. Het plangebied voor de varkenshouderij ligt niet in een kwetsbaar gebied of in een 250-meter zone er omheen. Het meest dichtbij gelegen kwetsbare gebied ligt op een afstand van ca. 10 km.

4.2.4 Geur

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij in werking getreden, samen met de daarbij behorende Regeling geurhinder en veehouderij. In de Wet geurhinder en veehouderij is bepaald dat de afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object dat onderdeel uitmaakt van een andere veehouderij, buiten de bebouwde kom ten minste 50 m bedraagt. Deze afstand wordt in het voorgenomen initiatief gerespecteerd. Daarnaast maakt de Wet een onderscheid tussen dieren met en zonder geuremissiefactoren. Dieren als varkens en pluimvee vallen onder de eerste categorie. Derhalve geldt er voor de varkenshouderij een bepaalde geurbelasting. Deze toegestane belasting verschilt voor een bedrijf gelegen in een concentratiegebied en een bedrijf gelegen in een niet-concentratiegebied. Daarnaast kan een gemeente een geurbeleid opstellen met afwijkende normen.

Het bedrijf niet is gelegen in een concentratiegebied en de gemeente heeft een eigen geurverordening vastgesteld. Met behulp van het rekenprogramma V-Stacks Vergunning wordt het individuele geureffect op omliggende woningen te berekend. Vervolgens worden de berekende resultaten getoetst aan de gestelde geurnormen uit de Wet geurhinder en veehouderij. Tevens zullen de cumulatieve geureffecten, van alle veehouderijbedrijven in de directe omgeving, worden berekend en geanalyseerd in het MER.

4.2.5 Fijn stof

Bij een varkenshouderij komt (fijn) stof vrij. Met name door het ventileren van de stallen. In het voorgenomen plan worden alle stallen voorzien van een luchtwasser, waardoor de fijn stof emissie wordt gereduceerd met 80%. Een berekening met het rekenprogramma ISL3a wordt uitgevoerd en de resultaten worden getoetst aan de Wet luchtkwaliteit. Hierbij zullen zowel de effecten van PM10 als van PM2,5 worden berekend.

4.2.6 Geluid

Voor onderhavig initiatief wordt een akoestisch onderzoek uitgevoerd en zal dit onderzoek onderdeel uitmaken van het milieueffectrapport en de omgevingsvergunning. Op basis van de inventarisatie van de activiteiten, wordt een geluidsmodel opgezet waarbij het langetijdgemiddelde geluidsniveau, het maximaal geluidsniveau en de indirecte hinder is berekend. Tevens wordt een uitspraak gedaan

over het woon- en leefklimaat en een goede ruimtelijke ordening. Hierin worden alle activiteiten met betrekking tot de varkenshouderij inclusief mestscheiding geïnventariseerd.

De vastlegging van de akoestische informatie van de op het bedrijf aanwezige geluidsbronnen en de berekeningen voor de geluidsoverdracht worden uitgevoerd overeenkomstig de voorschriften van de "Handleiding meten en rekenen industrielaawaai" uitgave 1999 (HMRI-II). De gemeente West Maas en Waal hanteert geen eigen geluidbeleid. De omgeving van de bedrijfslocatie kent verschillende woningen, waardoor het akoestische aspect voldoende aandacht verdient. De geluidbelasting die wordt veroorzaakt door het bedrijf, wordt zo veel mogelijk beperkt door bijvoorbeeld gebruik te maken van volle vrachten voer en dieren om het totaal aantal verkeersbewegingen beperkt te houden. Tevens zal door toepassing van luchtwassers de geluidemissie vooral in de avond- en nachtperiode worden beperkt.

4.2.7 Landschap en cultuurhistorie

De varkenshouderij zorgt, door haar omvang, voor een inbreuk op de beleving van het landschap. Landschappelijk gezien wordt dit landschap omschreven als een komgebied. Het komgebied kent een jonge ontwikkelingsgeschiedenis. De kom was laag en nat en werd veel gebruikt als hooiland of rietland en er lagen eendenkooien en grienden. Opvallend is de zogenaamde 'boerderijstraat', ontstaan na een van de eerste ruilverkavelingen van Nederland. Door de ruilverkaveling veranderde de kom in een bewoond en agrarisch bruikbaar gebied. Een bedrijf als dit zal invloed uitoefenen op (de beleving) van de cultuurhistorische waarden. Er zal gekeken worden naar de invloed op het landschap.

4.2.8 Archeologie

Het plangebied heeft de bestemming Waarde-Archeologie 5. Dit heeft tot gevolg dat ingrepen in de bodem dieper dan 0,4 meter onder maaiveld en met een groter oppervlak dan 5.000 m² slechts mogelijk zijn na het laten verrichten van archeologisch onderzoek. Een gedeelte van de nieuwbouw vindt plaats binnen de genoemde dubbelbestemming, maar de oppervlakte hiervan bedraagt minder dan 5.000 m². Hieruit kan worden geconcludeerd dat archeologisch onderzoek niet noodzakelijk is.

4.2.9 Natuur

Vrijwel elke veehouderij dient te beschikken over een vergunning Wet natuurbescherming. Het bevoegd gezag hiervoor is de provincie waarin het bedrijf is gelegen. Om de stikstofdepositie op de omliggende natuur te kunnen berekenen is sinds 1 juli 2015 het rekenprogramma Aeries calculator beschikbaar. Op basis van de gegevens van de dierverblijven, zoals het huisvestingssysteem, de ventilatie en het aantal dieren, wordt de stikstofdepositie op de omliggende natuur bepaald. Voor de locatie is op 6 april 2016 een vergunning Wet natuurbescherming verleend. Voor onderhavige plannen is op 1 december 2017 vergunningsaanvraag ingediend.

4.2.10 NNN-gebieden

NNN-gebieden worden beschermd wanneer zij tevens zijn aangewezen op grond van natuurbeschermende regelgeving of wanneer in het gebied een activiteit wordt opgericht of uitgebreid. Het bedrijf aan Wolderweg 5 is niet in de Ecologische Hoofdstructuur / NNN-gebied gelegen. De afstand tussen het bedrijf en de dichtst bij gelegen ecologische hoofdstructuur is ca. 623 meter.

4.2.11 Verkeer en vervoer

Een toename van verkeer is bij de komst van dit bedrijf zeker te verwachten. Vrachtwagens en tractoren zullen hoofdzakelijk debet zijn aan deze toename in verkeersstromen. Lokaal, op of vlakbij het erf, zal het verkeer toenemen. Ook regionaal zal er toename zijn. Bijvoorbeeld veevoer of grondstoffen die aangevoerd moet worden. Ook zullen meststoffen, kadavers en andere afvalstoffen afgevoerd moeten worden. Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. heeft aangegeven deze (regionale) verkeerstoename zoveel mogelijk te willen beperken. De mogelijke effecten voor geluid, luchtkwaliteit en verkeersveiligheid van verkeer en vervoer van de voorkeursituatie worden geanalyseerd en in beeld gebracht in het MER.

4.2.12 Dierwelzijn

In het Besluit houders van dieren, staan regels om het welzijn van varkens te bevorderen. Er zijn regels voor onder andere; de huisvesting van varkens in groepen, beschikbare leefoppervlakte, percentage roostervloer en dichte vloer, beschikbaarheid over vers water, beschikbaarheid over voer (ook de zwakkere varkens in de groep), beschikbaarheid overdaglicht, bescherming tegen (constant)geluid en de beschikbaarheid over afleidingsmateriaal speelmateriaal. Uiteraard zal onderhavig bedrijf voldoen aan de welzijnseisen.

4.2.13 Dier- en volksgezondheid

Consequenties Veewetziekten voor de bedrijfsvoering

Over een langere periode bezien, zijn er diverse uitbraken van veewetziekten geweest waarbij regelmatig een vervoers- of exportverbod is ingesteld om verdere verspreiding van de dierziekte tegen te gaan. Ook de varkenssector kreeg daarmee te maken. In een dergelijke situatie is het belangrijk dat de gevolgen hiervan vòòr zijn ingeschat en maatregelen zijn getroffen waar nodig. In de MER wordt inzicht gegeven welke kunnen worden maatregelen getroffen in de bedrijfsvoering.

Antibiotica gebruik in de veehouderij

Het gebruik van antibiotica in de veehouderij speelt een belangrijke rol bij de vorming van resistentie bij bacteriën. Het bedrijf zal de verspreiding van ziekten tegengaan door te werken volgens strikte hygiëneprotocolen. De initiatiefnemer is voornemens weinig gebruik te maken van antibiotica. Door de ziektedruk te verminderen, wordt de noodzaak tot het gebruiken van antibiotica nog lager. In de MER wordt inzicht gegeven welke maatregelen nog meer getroffen worden, om antibiotica resistentie tegen te gaan.

Zoönosen

Een zoönose is een infectieziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen. Voorbeelden van bekende zoönosen zijn Boviene Spongiforme Encefalopathie (BSE) bij runderen en Q-koorts bij melkgeiten. Varkensgriep is een infectieziekte die voorkomt bij varkens. Hiervan zijn varianten bekend die ook overdraagbaar zijn van varken op mens. In de MER wordt inzicht gegeven welke maatregelen nog meer getroffen worden, om overdracht van zoönosen te beperken.

Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO)

Vorig jaar is het rapport "Veehouderij en gezondheid omwonenden (vanaf nu VGO-rapport)" gepubliceerd door Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. In dit rapport werden geen duidelijke consistente verbanden gevonden met bedrijven met bepaalde diersoorten (runderen, pluimvee, varkens). Dit wijst op een gemeenschappelijke factor die bij alle veehouderijen aanwezig is. In het VGO-rapport is tevens geconstateerd dat een groot aantal veehouderijen in een gebied bij

dragen aan de verhoging van de blootstelling van omwonenden aan de fijn stof factor. De afstand tot het dichtstbijzijnde bedrijf, ongeacht het type bedrijf, is in het VGO-rapport niet duidelijk geassocieerd met de longfunctie. Omdat de splines aangeven dat pas bij hogere bedrijfsdichtheden (> 15-17 bedrijven in een straal van 1.000 meter) associaties worden gevonden, leveren klassieke lineaire regressie analyse of een inter-kwartiel analyse geen significante verbanden op.

Wonen in de buurt van veehouderij lijkt volgens het VGO-rapport een beschermend effect te hebben op het ontwikkelen van atopie, vooral op heel korte afstand van een veehouderij. Er wordt geen duidelijke relatie gevonden tussen atopie en het aantal veehouderijbedrijven in een straal van 1.000 meter rond de woning. De resultaten wijzen op de ontwikkeling van een 'beschermende' immuunrespons bij omwonenden van veehouderijbedrijven mogelijk als gevolg van emissies afkomstig van veehouderijbedrijven of een hogere kans op diercontact bij direct omwonenden, maar vooral op korte afstand van die bedrijven. Aangetoond is dat mensen die rondom veehouderijen wonen minder astma en allergieën hebben. Dicht bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD, een chronische ziekte aan de longen. Daar staat tegenover dat de mensen in deze omgeving die al COPD hebben, daar vaker en/of ernstigere complicaties van hebben. In de MER wordt inzicht gegeven welke mogelijke effecten juist wel of niet door onderhavige inrichting wordt versterkt of verbeterd.

4.2.14 Externe veiligheid

Het externe veiligheidsbeleid in Nederland is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van activiteiten voor de omgeving (mens en milieu). Het gaat hierbij om de risico's die verbonden zijn aan opslag, vervoer en gebruik van gevaarlijke stoffen. PGS 15 en PGS 30 bevatten richtlijnen voor opslag voorzieningen welke veel gebruikt worden op agrarische bedrijven. Deze opslag voorzieningen worden in het MER beschreven.

De Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) heeft tot doel de risico's te beperken die gerelateerd zijn aan externe veiligheid. Het BEVI legt grenswaarden vast die moeten worden toegepast bij het verlenen van vergunningen. Het Besluit bevat normen voor de toetsing of een risicovolle activiteit op een bepaalde plek plaatsvinden. Maar het Besluit bepaalt ook wat in de directe omgeving mag worden gebouwd. Daarnaast regelt het Besluit dat overheden moeten motiveren welk risico zij in de omgeving van risicovolle inrichtingen accepteren. In het MER wordt een beschouwing van de (eventuele) risicovolle activiteiten opgenomen.

5 ALTERNATIEVEN

Het voorliggende initiatief betreft een uitbreidingsplan voor de locatie aan de Wolderweg 5 te Maasbommel. Daar sprake is van een combinatie van een Plan-m.e.r. en Project-m.e.r., moeten ook alle milieugevolgen van een voorgenomen activiteit worden onderzocht inclusief alternatieve bedrijfssituaties. De opgenomen alternatieven zijn de mogelijke manieren waarop de voorgenomen activiteit kan worden aangevraagd in de Omgevingsvergunning.

5.1 OVERWEGING UITVOERINGSALTERNATIEVEN

De keuze uit huisvestingssystemen wordt op de eerste plaats beperkt door Besluit emissiearme huisvesting (Beh). Namelijk wordt in de Beh vereist dat voor nieuwe stallen een ammoniak emissiereductie wordt behaald. Traditionele huisvesting voor nieuwe stallen is hiermee uitgesloten.

Voor de beoogde situatie / het voorkeursalternatief (VA) is gekozen om een gecombineerd biologisch luchtwassysteem toe te passen op alle stallen. De redenen hiervoor waren dat:

- ▶ één van de stallen al was uitgevoerd met een dergelijk luchtwassysteem;
- ▶ het luchtwassysteem reduceert 85% ammoniak, 85% geur en 80% fijn stof, waarmee deze luchtwasser de grootste emissie reducerende luchtwasser van dit moment is. Geen enkel stalsysteem voor deze diercategorie geeft een nog hogere geurreductie;
- ▶ het is voor de ondernemer financieel aantrekkelijker om dan meerdere van dezelfde luchtwassers binnen de inrichting in werking te hebben, daar er maar één besturingssysteem nodig is;
- ▶ al het spuiwater gelijkwaardig is aan elkaar en kan in principe samen worden opgeslagen en afgevoerd.

De keuze voor het voorkeursalternatief was in deze niet zo moeilijk. Een voor de hand liggend alternatief was natuurlijk om het rioolsysteem van stal D te combineren met de nieuwe luchtwasser, waardoor een grotere emissiereductie wordt behaald in stal D. Echter is dit stalsysteem inmiddels afgeschreven/niet meer van deze tijd en het vervangen van het systeem is praktisch gezien lastig en tevens financieel niet rendabel.

Om toch een alternatief op te nemen waarbij een zo hoog mogelijke ammoniakemissie reductie wordt behaald, is er een alternatief opgenomen met een chemische 95% luchtwasser op alle stallen; het Reserve Alternatief (RA). Met het voorkeursalternatief en het reserve alternatief worden op de aspecten geur en ammoniak de grootste reducties voor de inrichting berekend en inzichtelijk gemaakt. Om deze reden is er gezocht naar een derde alternatief waarbij het aspect fijn stof ook zoveel mogelijk wordt gereduceerd. Feit is dat de luchtwasser uit het voorkeursalternatief al de grootste fijnstof reductie (80%) realiseert die een stalsysteem voor de vleesvarkens kan behalen. Voor de varkenssector zijn echter géén additionele technieken erkend door de TacRav-commissie, die een extra reductie van fijnstof realiseren.

Om deze reden is voor het Milieuvriendelijk Alternatief (MA) gekozen om de luchtwasser uit het voorkeursalternatief te combineren met een additionele techniek die voor de pluimveesector door de TacRav-commissie erkend is, maar voor de varkenssector nog niet. Verwacht wordt dat een ionisatiesysteem van negatieve coronadraden in de toekomst ook voor de varkenssector erkend zal worden, omdat hier door de onderzoeksresultaten voor de volksgezondheid vraag naar is. Door het combineren van deze combi biologische luchtwasser met ionisatie, geeft dit alternatief de grootst mogelijke reductie op geur en fijnstof. Om deze reden wordt onderhavig alternatief als Milieuvriendelijk Alternatief (MA) in het MER opgenomen.

5.2 REFERENTIESITUATIE

De referentiesituatie betreft de huidige situatie inclusief de autonome ontwikkeling. Dat houdt in dat het bedrijf de huidige omvang behoudt, zoals dat nu vergund is. In de huidige situatie is er een Omgevingsvergunning milieu voor het huisvesten van 20 pony's, 4.960 vleesvarkens en 3.772 gespeende biggen. Autonome ontwikkeling betreft de ontwikkeling die door bijvoorbeeld verandering van regelgeving of plannen van andere veehouderijen in de omgeving zullen ontstaan. Vooralsnog zijn er nog geen voorgenomen wijzigingen in de regelgeving of andere grootschalige ontwikkelingen bij de initiatiefnemer bekend.

5.3 VOORKEURSALTERNATIEF (VA)

Het voorkeursalternatief betreft de wijzigingen zoals deze in hoofdstuk 2 zijn omschreven. In de voorgenomen situatie wordt een nieuwe varkensstal gerealiseerd en biedt de locatie daardoor ruimte voor het huisvesten van 12.436 vleesvarkens. Alle stallen, ook de bestaande stallen, worden voorzien van een biologische combiwasser (BWL 2009.12.V2).

5.4 MILIEUVRIENDELIJK ALTERNATIEF (MA)

Het meest milieuvriendelijke alternatief is de combinatie van luchtzuivering uit de stal met behulp van een combiwasser in combinatie met een emissiebeperking in de stal door middel van een ionisatie systeem. Negatieve coronadraden worden opgehangen in alle stallen, waardoor extra (fijn)stof en ziektekiemen worden gereduceerd. De bedrijfssituatie blijft in dit alternatief gelijk aan het voorkeursalternatief.

De kanttekening bij onderhavig initiatief betreft het feit dat een dergelijk ionisatiesysteem, niet door de TacRav-commissie erkend is bij vleesvarkens. Op welke termijn het systeem wel erkend zal worden is nog onbekend. In het kader van de volksgezondheid en de rol van fijnstof/endotoxine hierin, is ervoor gekozen om wel een alternatief in de MER mee te nemen waarmee een zo groot mogelijke reductie op fijnstof/endotoxine wordt gerealiseerd.

Het WUR heeft een onderzoek uitgevoerd¹ naar het ionisatiesysteem in (vlees)varkensstallen en heeft geconstateerd dat het ionisatiesysteem zorgt voor een gemiddelde verlaging van 36% van de PM₁₀ concentratie. Voor de pluimveesector is de volgende formule gehanteerd voor het combineren van emissie reducerende stalsystemen/-maatregelen:

$$\text{Reductie\% combinatie} = (1 - (1 - \text{red\% A}) \times (1 - \text{red\% B})) \times 100$$

Voor het berekenen van de emissie van de luchtwasser gecombineerd met het ionisatiesysteem, is dezelfde formule gebruikt, als voor de pluimveesector gehanteerd is.

5.5 RESERVE ALTERNATIEF (RA)

Een combiwasser is op dit moment de meest geavanceerde techniek om milieu-effecten van stallen te reduceren. Echter, een combiwasser brengt ook een hoger verbruik van water, energie en grondstoffen met zich mee. Daarom is een alternatief opgenomen, waarbij de bedrijfssituatie gelijk is aan het voorkeursalternatief maar waarbij alle stallen in dit alternatief wordt uitgevoerd met een chemisch luchtwassysteem. Het grote voordeel van een chemische luchtwasser is dat de ammoniakemissie met 95% wordt gereduceerd.

¹ WUR rapport 654: *Ontwikkeling en evaluatie van technieken ter verlaging van stofconcentraties in varkensstallen*, A. Winkel, J. Belgers, B. Peters, I. Vermeij en H.H. Ellen; december 2012

Naast de hogere ammoniakemissie is het water- en energieverbruik lager dan in het voorkeursalternatief. Daar staat tegenover dat geur- en fijn stofemissie met maar 30% gereduceerd wordt. Op jaarbasis is daarbij ook zwavelzuur (H_2SO_4) nodig om de ammoniak te binden in het luchtwassysteem en moet bij dit alternatief een aparte opslagvoorziening voor het spuiwater en zuuropslag gecreëerd worden. Ook brengt het werken met zwavelzuur (H_2SO_4) veiligheidsrisico's met zich mee.

6 TIJDSPLANNING VAN DE PROCEDURE

In het geval van de ontwikkeling van de Varkenshouderij de Middenweg V.O.F. is er een combinatie van een Plan-m.e.r. en een Project-m.e.r. nodig: een Project-m.e.r. voor de omgevingsvergunning en een Plan-m.e.r. in het kader van het ruimtelijke traject. Beide worden samengevoegd tot één rapport. De voorgenomen m.e.r.-procedure dient nog in behandeling genomen te worden. Deze NRD dient als start voor de betreffende m.e.r.-procedure. De procedure voor het m.e.r. die hier wordt gevolgd betreft de uitgebreide m.e.r.-procedure. Deze procedure bestaat in hoofdlijnen uit de volgende stappen:

I. Mededeling van het project

De formele start van de m.e.r.-procedure wordt gevormd door het schriftelijk melden van het voornemen om een m.e.r.-plichtige vergunning in te dienen bij het bevoegd gezag. Door het indienen van deze NRD bij het bevoegd gezag, de gemeente West Maas en Waal, wordt schriftelijk een melding van het voornemen gedaan.

II. Kennisgeving

Het bevoegd gezag laat weten dat het een besluit aan het voorbereiden is. In de kennisgeving moet worden opgenomen:

- ▶ Dat de stukken over het voornemen ter inzage worden gelegd, waar en wanneer.
- ▶ Dat er gelegenheid wordt gegeven zienswijzen over het voornemen in te brengen, aan wie, op welke wijze en binnen welke termijn
- ▶ Of de commissie m.e.r. of een andere onafhankelijke instantie gevraagd wordt advies uit te brengen over de voorbereiding van het plan
- ▶ Of de activiteit plaatsvindt in de ecologische hoofdstructuur of in een Natura 2000-gebied

III. Raadpleging

Het Bevoegd gezag raadpleegt de overheidsorganen en de adviseurs die bij het besluit moeten worden betrokken over de reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport.

IV. Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

Het bevoegd gezag geeft advies over de reikwijdte en detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport. Dit moet binnen zes weken nadat de mededeling is ontvangen

V. Milieueffectrapport

Het MER wordt vervolgens door de initiatiefnemer opgesteld aan de hand van de richtlijnen. Hieraan is geen wettelijke termijn verbonden.

VI. Kennisgeving en terinzagelegging

Het bevoegd gezag geeft kennis van het milieueffectrapport en de aanvraag/het (voor)ontwerpbesluit.

VII. Inspraak

In deze fase bestaat voor een ieder de mogelijkheid tot het maken van schriftelijke en mondelinge opmerkingen over het milieueffectrapport en tevens over de aanvraag/ontwerpvergunning. De termijn is doorgaans zes weken, maar volgt de termijn van bedenkingen van de procedure voor het besluit.

VIII. Advisering door de Commissie m.e.r.

De commissie m.e.r. brengt advies uit over het milieueffectrapport binnen de termijn die ook voor de zienswijzen geldt: doorgaans zes weken

VIII. Definitief besluit

Het bevoegd gezag neemt een besluit. Het geeft daarbij aan hoe rekeing is gehouden met de beschreven milieugevolgen, beschreven alternatieven, zienswijzen in het milieueffectrapport en met het advies van de Commissie m.e.r. Ook geeft het bevoegd gezag aan hoe burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding van het plan zijn betrokken. Verder wordt vastgesteld hoe en wanneer er geëvalueerd wordt.

X. Bekendmaking van het besluit

Het besluit wordt bekendgemaakt. De bekendmaking vindt in principe plaats op de manier zoals dat in de wet staat op grond waarvan het besluit wordt genomen. Ook wordt het medegedeeld aan de adviseurs, de betrokken overheidsorganen en degenen die zienswijzen hebben ingediend.

XI. Evaluatie

Het bevoegd gezag evalueert de werkelijk optredende milieugevolgen zoals dat beschreven is in de evaluatieparagraaf van het besluit. Het bevoegd gezag neemt zo nodig aanvullende maatregelen om de gevolgen voor het milieu te beperken.